

22.06.2016

Kj/5

§ 191

Helsingin kaupungin vuoden 2015 tilinpäätöksen hyväksyminen

HEL 2016-003027 T 02 06 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti:

- hyväksyä vuoden 2015 tilinpäätöksen siten, että tilikauden tulos ennen varaus- ja rahastokirjauksia on 18 601 364,41 euroa, sekä

- hyväksyä tilikauden tuloksenkäsittelystä liikelaitosten ja talousarvion ulkopuolisten rahastojen osalta seuraavasti:

Helsingin kaupungin HKL -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 2 465 659,64 euroa siirretään HKL-liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti HKL -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan

Helsingin kaupungin palvelut -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 4 593 450,66 euroa siirretään Helsingin kaupungin palvelut -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin palvelut -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitoksen (Talpa) ylijäämä, 315 704,47 euroa siirretään Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen (Oiva Akatemia) ylijäämä, 101 833,65 euroa siirretään Henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan

Rahastojen yli-/alijäämät ennen rahastosiirtoja siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin. Asuntotuotantorahaston alijäämä, -1 515 092,18 euroa, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston ylijäämä, 139 145,24 euroa, vakuutusrahaston ylijäämä, 1 564 884,00 euroa ja innovaatorahaston alijäämä, -3 189 191,19 euroa siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin.

- hyväksyä muun toiminnan tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavasti:

Kamppi–Töölönlahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä 6 215 719,84 euroa.

Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotantotoimikunnan esityksen mukaisesti asuntotuotantotoimiston tilikauden tuloksesta, 2 832 500,00 euroa.

Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä, 2 898 228,85 euroa.

Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 840 939,63 euroa.

Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, 21 357 213,30 euroa, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- /alijäämiin.

Käsittely

Merkittiin, että puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto hyväksyi menettelyn, että esityslistan asioiden 4 ja 5 kohdalla keskustelu käydään yhdessä. Keskustelun kuluessa on tehtävä kumpaistakin asiaa koskevat ehdotukset.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa valtuutettu Yrjö Hakanen oli valtuutettu Rene Hurstin kannattamana ehdottanut, että tilinpäätöksen kohta (14) muutetaan kuulumaan: Muun toiminnan ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, 21 357 213,30 euroa kirjataan kaupungin toimintapääomaan käytettäväksi alibudjetoinnin korjaamiseen, erityisesti työllistämiseen, vanhuspalveluihin, lapsiperheiden palveluihin, mielenterveys- ja päihdehuoltoon sekä koulujen ym tilojen vuokriin rakentamis- ja korjauskulujen kattamiseksi.

Lisäksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli ehdotettu hyväksyttäväksi seuraavat kaksi toivomuspontta:

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara oli valtuutettu Arja Karhuvaaran kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että seuraavissa arviointikertomuksissa pyritään huomioimaan selkeämmin myös onnistumiset ja uudet innovaatiot.

Valtuutettu Rene Hursti oli valtuutettu Yrjö Hakasen kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että asuntotuotantotoimiston tulee seurata ja valvoa myös kaupungin oman asuntotuotannon tavoitteiden toteutuminen tavoitteiden mukaisesti.

22.06.2016

Kj/5

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtaja esitti hyväksyttäväksi seuraavan äänestysjärjestyksen: Ensin äänestetään vastaehdotuksesta, minkä jälkeen toivomusponsien hyväksymisestä äänestetään jokaisesta erikseen.

19 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy kaupunginhallituksen ehdotuksen, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Yrjö Hakasen vastaehdotus hyväksyty.

JAA-ehdotus: Khs

Ei-ehdotus: Tilinpäätöksen kohta (14) muutetaan kuulumaan: Muun toiminnan ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, 21 357 213,30 euroa kirjataan kaupungin toimintapääomaan käytettäväksi alibudjetoinnin korjaamiseen, erityisesti työllistämiseen, vanhuspalveluihin, lapsiperheiden palveluihin, mielenterveys- ja päihdehuoltoon sekä koulujen ym tilojen vuokriin rakentamis- ja korjauskulujen kattamiseksi.

Jaa-äännet: 69

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa, Pertti Villo

Ei-äännet: 13

Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Sirkku Ingervo, Helena Kantola, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Sirpa Puhakka, Anna Vuorjoki

22.06.2016

Kj/5

Tyhjä: 2
Gunvor Brettschneider, Tuomo Valokainen

Poissa: 1
Tuulikki Vuorinen

Kaupunginvaltuusto päätti siten hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotuksen.

20 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että seuraavissa arviointikertomuksissa pyritään huomioimaan selkeämmin myös onnistumiset ja uudet innovaatiot.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 41

Mukhtar Abib, Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Chydenius, Matti Enroth, Fatbardhe Hetemaj, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Eija Loukoila, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Timo Raittinen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 2

Pentti Arajärvi, Henrik Nyholm

Tyhjä: 41

Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Yrjö Hakanen, Jamin Hamid, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Jessica Karhu, Otso Kivekäs, Jape Lovén, Björn Månsson, Terhi Mäki, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Wille Rydman, Tomi Sevanter, Osmo Soininvaara, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Pertti Villo

22.06.2016

Kj/5

Poissa: 1
Tuulikki Vuorinen

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ehdottamaa toivomuspontta.

21 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Rene Hurstin ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että asuntotuotantotoimiston tulee seurata ja valvoa myös kaupungin oman asuntotuotannon tavoitteiden toteutuminen tavoitteiden mukaisesti.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 17

Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Harri Lindell, Eija Loukoila, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Sirpa Puhakka, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 2

Katri Korolainen, Risto Rautava

Tyhjä: 65

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Jamin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kannerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soinivaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa

Poissa: 1
Tuulikki Vuorinen

22.06.2016

Kj/5

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Rene Hurstin ehdotamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, vs. rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Tuija Kuivalainen, toimistusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuija.kuivalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilinpäätös 2015

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston kesäkuun loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus on 21.3.2016 käsitellyt ja allekirjoittanut Helsingin kaupungin tilinpäätöksen.

Vuosi 2015 oli Helsingin kaupungin taloudessa talousarviossa odotettua myönteisempi. Kaupungin toimintakate toteutui talousarvion mukaisesti, ja verotulot sekä valtionosuudet kasvoivat talousarviossa ennakoitua enemmän. Korkomenot toteutuivat talousarviota pienempinä. Siten vuosikate toteutui 114 miljoonaa euroa talousarviota parempana.

Verotulot toteutuivat 54 miljoonaa euroa talousarviota korkeampina ja vuoteen 2014 nähden verotuloja kertyi 3,9 prosenttia enemmän. Kunnallisveroja kertyi 1,9 prosenttia vuotta 2014 enemmän. Yhteisöveroja kertyi 20,2 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Valtionosuuksia kertyi järjestelmä uudistuksen myötä 29 miljoonaa euroa talousarviossa ennakoitua enemmän.

22.06.2016

Kj/5

Kaupungin taloudellinen asema on muuttunut vuodesta 2014 oleellisesti Helsingin Energian ja Helsingin Sataman yhtiöittämisen seurauksena. Helen Oy:n ja Helsingin Satama Oy:n liikevoitot eivät enää vuonna 2015 sisälly kaupungin vuosikatteeseen, minkä seurauksena kaupungin tulorahoituksen taso aleni selvästi aikaisemmista vuosista.

Miljoonaa euroa	Tilinpäätös				
	2011	2012	2013	2014	2015
Vuosikate, ml. liikelaitokset	574	439	473	481	265
Maanmyyntitulot	35	80	79	105	104
Rakennusten ja osaketilojen myynti	8	22	6	19	8
Yhteensä	617	541	558	605	377
Investoinnit	683	650	647	549	493*
Erotus	-66	-109	-89	56	-116

* 493 miljoonaa euroa sisältää kaupungin investoinnit 388 miljoonaa euroa ja liikelaitosten investoinnit 105 miljoonaa euroa. Luku on ilman Helsingin Bussiliikenne Oy:n liiketoimintakauppaan (44,6 miljoonaa euroa) sekä eräisiin apporttiluovutuksiin (34,1 miljoonaa euroa) liittyviä kirjanpidollisia kirjauksia

Tulorahoituksen ja investointitason ero katettiin vuonna 2015 pääosin kaupungin kassavaroja pienentämällä. Energia- ja satamatoimintojen siirryttyä yhtiöiksi kaupungin maksuvalmiuspuskuria voitiin hallitusti pienentää.

Vuoden 2015 vuosikate kattoi poistoista 68,7 prosenttia.

Kaupungin tilikauden tulos oli 18,6 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden vertailukelpoinen tulos oli 188,5 miljoonaa euroa. Kaupungin vuoden 2015 kirjanpidollisen tuloksen muodostumiseen vaikuttivat Helsingin Bussiliikenne Oy:n liiketoiminnan kauppaan liittyvät kulukirjaukset. Rahoitusmenoihin sekä arvonalentumisiin muodostuneet kirjaukset heikensivät tulosta yhteensä -67 miljoonan euron verran. Vastaavasti eräistä apporttiluovutuksista kirjautuneet kirjanpidolliset erät paransivat tilikauden tulosta noin 34 miljoonalla eurolla.

Tuloksen heikentyminen vuodesta 2014 oli seurausta siitä, että yhtiöitettyjen liikelaitosten tulokset eivät olleet enää parantamassa kaupungin tulosta.

Kaupungin oman toiminnan osalta kulujen kasvu oli noin prosentin eli strategiatavoitteen tasolla. Kaupungin strategian tavoitteena on, että velkaantumiskehitystä hidastetaan pitämällä emokaupungin käyttömenojen reaalikasvu asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 prosentin tuottavuuden parantamisen tavoitteella. Vuonna 2015 strategiatavoitteen mukaiset toimintamenot kasvoivat 2,9 prosenttia kun tavoitteen mukaan kulujen kasvun olisi tullut jäädä 0,9 prosent-

22.06.2016

Kj/5

tiin. Strategiatavoitetta korkeampi kulujen kasvu oli toiminnoissa, joihin kaupunki ei voi lyhyellä aikavälillä omin toimenpitein tehokkaasti vaikuttaa. Menot kasvoivat edellisestä vuodesta erikoissairaanhoidossa (HUS) 37 miljoonaa euroa (7,0 prosenttia), työmarkkinatuen kuntasuudessa 24 miljoonaa euroa (74 prosenttia) ja vastaanottokeskustoiminnoissa 7 miljoonaa euroa (48 prosenttia). Strategiatavoitteen mukaista kulujen kasvua korkeampi kulujen kasvu vuonna 2015 selittyy lähes kokonaan edellä mainittujen toimintojen kulujen kasvulla.

Tilikauden tulos muodostui seuraavasti:

TULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.–31.12.2015	01.01.–31.12.2014
Toimintatuotot	1 041 561	1 761 709
Valmistus omaan käyttöön	114 807	124 786
Toimintakulut	-4 302 828	-4 665 124
TOIMINTAKATE	-3 146 460	-2 778 629
Verotulot	3 067 915	2 951 931
Valtionosuudet	273 172	250 648
Rahoitustuotot	104 859	80 345
Rahoituskulut	-34 371	-23 632
VUOSIKATE	265 115	480 663
Poistot ja arvonalentumiset	-385 695	-408 147
Satunnaiset erät	139 182	1 172 048
TILIKAUDEN TULOS	18 601	1 244 564
Tilinpäätössiirrot	10 232	388 637
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	28 834	1 633 201

Helsingin kaupungin investointien tulorahoitusprosentti vuonna 2015 oli 46,8 Helsingin Bussiliikenne Oy:n liiketoiminnan kauppaan liittyvät investointikirjaukset sekä eräistä apporttiluovutuksista kirjautuneet kirjanpidolliset erät huomioiden. Vertailukelpoinen investointien tulorahoitusprosentti oli 54,4 (investointimenot 492,4 miljoonaa euroa edellä mainitut kirjanpidolliset erät pois laskien).

Kaupungin investoinnit ilman liikelaitoksia tarkasteltuna olivat 466,3 miljoonaa euroa. Investointeihin sisältyy Helsingin Bussiliikenne Oy:n liiketoimintakauppaan (44,6 M€) sekä eräisiin apporttiluovutuksiin (34,1 M€) liittyviä kirjanpidollisia kirjauksia. Ilman näitä kirjanpidollisia kirjauksia vuoden 2015 investoinnit olivat 388 miljoonaa euroa (391 miljoonaa euroa vuonna 2014). Investointien toteuma alitti siten strategiakaudelle asetun 435 miljoonan euron investointitason.

22.06.2016

Kj/5

Helsingin kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2015 on -167 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna vastaava vertailukelpoinen luku oli 22,6 miljoonaa euroa.

Tulorahoituksen ja investointitason ero katettiin vuonna 2015 pääosin kaupungin kassavaroja pienentämällä -67,5 miljoonalla eurolla. Energia- ja satamatoimintojen siirryttyä yhtiöiksi kaupungin maksuvalmiuspuskuria voitiin hallitusti pienentää.

Kassavarojen pienentämisen lisäksi tulorahoituksen ja investointitason ero tuli katetuksi antolainojen lyhennysten ollessa uusia annettuja antolainoja suurempia. Helen Oy:n ja Helsingin Satama Oy:n lainojen lyhennykset sekä asuntotuotantoon annettujen lainojen lyhennykset paransivat rahoituksen rahavirtaa yhteensä noin 50 miljoonalla eurolla. Lisäksi rahoituslaskelman antolainasaamisten vähennyksiin sisältyy Helsingin Bussiliikenne Oy:n kauppaan liittyvä kirjanpidollinen noin 40 miljoonan euron kirjaus. Rahoituslaskelmassa Helsingin Bussiliikenne Oy:n liiketoiminnan kauppaan liittyvät kirjanpidolliset kirjaukset näkyvät toisaalta investoinneissa menoina ja toisaalta antolainasaamisten vähennyksissä tuloina. Meno- ja tulokirjaukset pitkälti kumoavat toisensa, eli niillä ei ole vaikutusta kaupungin rahoitukselliseen asemaan.

Kaupungin maksuvalmiuden tilanne mahdollisti kaupungin lainanoton ajoittamisen vuoden 2016 puolelle. Kaupungin lainakanta kasvoi vuonna 2015 vain 3,4 miljoonaa euroa. HKL-liikelaitoksen joukkoliikenneinvestointien rahoittamiseen suunniteltua lainanottoa ei toteutettu vuonna 2015.

Rahavarat vuoden lopussa olivat 67,5 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuoden alussa. Kassaylijäämä muodostui seuraavasti:

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

22.06.2016

Kj/5

RAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	2015	2014
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	265 115	480 663
Satunnaiset erät	139 182	1 172 049
Tulorahoituksen korjauserät	-153 117	-1 557 454
	251 180	95 257
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-571 167	-2 720 876
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 267	5 228
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	147 757	3 022 436
	-418 144	306 789
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-166 964	402 046
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-23 305	-737 389
Antolainasaamisten vähennykset	101 527	174 177
	78 222	-563 212
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	120 000	355 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-116 641	-274 933
	3 359	80 067
Oman pääoman muutokset	0	-55
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-13 706	7 640
Vaihto-omaisuuden muutos	-331	81 701
Saamisten muutos	-11 382	101 868
Korottomien velkojen muutos	43 339	-23 413
	17 919	167 797
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	99 501	-315 403
RAHAVAROJEN MUUTOS	-67 463	-86 643
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	940 431	1 007 894
Rahavarat 1.1.	1 007 894	921 251
	-67 463	86 643

Kaupungin taseen loppusumma kasvoi 45,5 miljoonaa euroa. Suurimmat lisäykset omaisuudessa olivat aineellisissa hyödykkeissä ja suurimmat vähennykset rahoitusarvopapereissa.

Kaupungin taseen eroissa vuoden 2015 lopussa verrattuna vuoden 2014 loppuun näkyy kauttaaltaan 31.12.2014 tehdyt Helsingin Energia liikelaitoksen, Palmia liikelaitoksen ja Satama liikelaitoksen yhtiöittämiset. Edellisten tilikausien ylijäämä kasvoi vuoden 2014 tilinpäätöksen yhtiöittämisten kirjanpidollisten kirjausten seurauksena 1 397 miljoonaa euroa.

Vuonna 2015 maksuvalmiusreservijä, ts. rahamarkkinasijoitusten sekä raha- ja pankkisaamisten yhteismäärää, on purettu yhteensä 80 miljoonalla eurolla vuodenvaihteen 2014/2015 yhtiöittämisjärjestelyjen myötä pienentyneen maksuvalmiusreservitarpeen vuoksi.

Lainoissa rahoitus- ja vakuutuslaitoksilla lyhytaikaisten lainojen osuus on edellistä vuotta suurempi. Lyhytaikaiset raha- ja vakuutuslaitoslainat muodostuvat kokonaisuudessaan pitkäaikaisten lainojen vuoden 2016 lyhennysmenoista. Lyhytaikaisten lainojen suurta osuutta selittää vuonna 2011 nostetun 200 miljoonan euron bullet-lainan eräntyminen vuonna 2016.

Taseen tunnusluvut, jotka ilmaisevat vakavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaantuneisuutta, ovat kehittyneet seuraavasti:

Taseen tunnusluvut	2015	2014	2013	2012	2011
Omavaraisuusaste, prosenttia	77,9	78,0	76,2	76,3	75,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	52,5	45,6	44,4	40,5	42,3
Lainakanta, 31.12. miljoonaa euroa	1 582	1 579	1 515	1 201	1 286
Lainat, euroa/asukas	2 518	2 540	2 472	1 986	2 157
Lainasaamiset, 31.12. miljoonaa euroa	2 009	2 087	1 524	1 571	1 633

Omavaraisuusaste, joka kuvaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä on pysynyt hyvällä tasolla koko tarkastelujakson ja väheni 77,9 prosenttiin vuonna 2015. Omavaraisuuden yleisenä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta.

Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kuvaa kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmin kunta selviytyy velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku on ollut nousussa vuoden 2012 jälkeen.

Helsingin kaupunkikonsernin vuoden 2015 vuosikate heikkeni vuodesta 2014 noin 29 miljoonalla eurolla ollen 838 miljoonaa euroa. Heikennys johtui lähinnä Helen Oy:n liikevoiton laskusta verrattuna vuoteen 2014. Helsingin kaupungin vuosikate parani hieman vuonna 2015 edelliseen

22.06.2016

Kj/5

vuoteen verrattuna (verrattaessa kaupungin vuosikatetta 2014 ilman yhtiöityneitä liikelaitoksia).

Kaupunkikonsernin ylijäämä oli 282 miljoonaa euroa ja se heikkeni edellisestä vuodesta 97 miljoonaa euroa (vuonna 2014 ylijäämää paransi liikelaitosten yhtiöittämisistä aiheutuneet kertaluonteiset tilinpäätössiirrot). Vuonna 2015 ylijäämää heikensi osaltaan liikelaitosten yhtiöittämisistä seuranneet verovaikutukset, jotka nostivat maksettuja veroja 20 miljoonaan euroon.

Konsernituloslaskelman satunnaisiin eriin sisältyy Helsingin Bussiliikenne Oy:n liiketoimintakaupasta kaupunkikonsernille kirjautunut noin -24 miljoonan euron tappio.

Helsingin kaupunkikonsernin tilikauden tulos muodostui seuraavasti:

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2014
Toimintatuotot	3 114 365	3 073 006
Toimintakulut	-5 559 544	-5 387 429
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	7 794	46 538
TOIMINTAKATE	-2 437 385	-2 267 885
Verotulot	3 067 915	2 951 931
Valtionosuudet	273 172	250 648
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	19 519	17 554
Muut rahoitustuotot	16 692	14 653
Korkokulut	-90 085	-95 339
Muut rahoituskulut	-11 985	-5 034
	-65 859	-68 166
VUOSIKATE	837 843	866 528
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-655 241	-651 251
Omistuksen eliminointierot	14 003	1 055
Arvonalentumiset	-4 421	-1 683
	-645 659	-651 879
Satunnaiset erät	115 565	115 684
TILIKAUDEN TULOS	307 749	330 333
Tilinpäätössiirrot	-470	56 879
Tilikauden verot	-19 924	-4 583
Laskennalliset verot	-6 280	-5 664
Vähemmistöosuudet	1 370	2 109
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	282 445	379 074

Kaupunkikonsernin investoinnit olivat 1 075 miljoonaa euroa ja investointien tulorahoitusprosentti oli 78,5.

Kaupunkikonsernin vuoden 2015 toiminnan ja investointien rahavirta oli -57 miljoonaa euroa negatiivinen. Helsingin kaupungin toiminnan ja investointien rahavirtaan oli -167 miljoonaa euroa.

Kaupunkikonsernin lainakanta 5 011 miljoonaa euroa (7 977 e/as.) ja tästä Helsingin kaupungin lainakanta 1 582 miljoonaa euroa (2 518 e/as.). Konsernin lainasaamiset olivat 476 miljoonaa euroa (758 e/as.). Helsingin kaupungin lainasaamiset sekä rahoituslaskelmassa näkyvä antolainasaamisten vähennys eliminoituvat suurelta osin konsernirahoi-

22.06.2016

Kj/5

tuslaskelmassa sillä pääosa Helsingin kaupungin antolainoista on kaupunkikonsernin sisäisiä.

Kaupunkikonsernin lainakanta kasvoi 70 miljoonalla eurolla. Helsingin kaupungin osuus tästä oli 3 miljoonaa euroa. Konserniyhteisöjen lainakannan kasvu kohdentui lähinnä kaupungin vuokra-asuntoja hallinnoiviin yhtiöihin.

Helsingin kaupunkikonsernin tilikauden rahoituslaskelma muodostui seuraavasti:

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

22.06.2016

Kj/5

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	2015	2014
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	837 843	866 528
Satunnaiset erät	115 565	115 685
Tilikauden verot	-19 924	-4 583
Tulorahoituksen korjauserät	-120 047	-193 394
	813 437	784 236
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-1 074 671	-2 386 762
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7 008	5 887
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	197 594	1 644 554
	-870 069	-736 321
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-56 632	47 915
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-9 853	-4 575
Antolainasaamisten vähennys	14 164	7 801
	4 311	3 226
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	269 182	590 672
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-168 807	-447 700
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-30 345	10 942
	70 030	153 914
Oman pääoman muutokset	19 186	9 615
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-17 661	-1 864
Vaihto-omaisuuden muutos	3 317	6 044
Saamisten muutos	25 162	-17 333
Korottomien velkojen muutos	78 243	39 849
	89 061	26 696
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	182 588	193 451
RAHAVAROJEN MUUTOS	125 956	241 365
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 498 063	1 372 107
Rahavarat 1.1.	1 372 107	1 130 742
	125 956	241 365

22.06.2016

Kj/5

Tilinpäätöksen käsittelyyn liittyen Khs toteaa, että kuntalain mukaan kunnanhallitus tekee toimintakertomuksessa ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä toimivien rahastojen tulokset käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa tilinpäätöksissä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietämäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, vs. rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Tuija Kuivalainen, toimistusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuija.kuivalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilinpäätös 2015

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.06.2016 § 559

HEL 2016-003027 T 02 06 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää:

- hyväksyä vuoden 2015 tilinpäätöksen siten, että tilikauden tulos ennen varaus- ja rahastokirjauksia on 18 601 364,41 euroa, sekä

- hyväksyä tilikauden tuloksenkäsittelystä liikelaitosten ja talousarvion ulkopuolisten rahastojen osalta seuraavasti:

Helsingin kaupungin HKL -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 2 465 659,64 euroa siirretään HKL-liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti HKL -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan

Helsingin kaupungin palvelut -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 4 593 450,66 euroa siirretään Helsingin kaupungin palvelut -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin palvelut -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitoksen (Talpa) ylijäämä, 315 704,47 euroa siirretään Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen (Oiva Akatemia) ylijäämä, 101 833,65 euroa siirretään Henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan

Rahastojen yli-/alijäämät ennen rahastosiirtoja siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin. Asuntotuotantorahaston alijäämä, -1 515 092,18 euroa, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston ylijäämä, 139 145,24 euroa, vakuutusrahaston ylijäämä, 1 564 884,00 euroa ja innovaatorahaston alijäämä, -3 189 191,19 euroa siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin.

- hyväksyä muun toiminnan tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavasti:

Kamppi–Töölölahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä 6 215 719,84 euroa.

Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotantotoimikunnan esityksen mukaisesti asuntotuotantotoimiston tilikauden tuloksesta, 2 832 500,00 euroa.

Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä, 2 898 228,85 euroa.

Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 840 939,63 euroa.

Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, 21 357 213,30 euroa, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- /alijäämiin.

21.03.2016 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

22.06.2016

Kj/5

Ari Hietämäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, vs. rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Tuija Kuivalainen, toimistusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuija.kuivalainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566